

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XXIII., číslo 15

16. 8. 2026 / neprodejné

Z OBSAHU Co nás čakovická kauza učí – a co bychom z ní vyvozovat neměli
Past autonomie a pravda o lidském odcizení
Jak číst Bibli?

05

06

10

Andrea del Castagno: Nanebevzetí Panny Marie se sv. Miniášem Florentským a sv. Juliánem Hospitátorem (1449–1450)

Největší lenoši pracují od rána do noci

Moderní lidé v posledních sto letech pracovali s horečně vypjatými nervy, jako snad ještě nikdy předtím v dějinách světa. Stačí jmenovat techniku, průmysl, dopravu a obchod. Jaký to chvat, jaký shon, jaký ruch! Člověk až nemůže popadnout dech. Celý svět se pomalu mění v jedinou strojírnu, jediné nádraží a jediné tržiště. Zeptejte se těch lidí, k čemu je tento divoký shon. Nevědí. Řeknou vám několik frází nebo hesel: kultura, pokrok, osvěta, bohatství; ale smyslu života nerozumějí. Působí jen jako stroje nebo zvířata, bez duše. Práce je jim modloslužbou, jedinou věcí, které se zasvěcují všemi silami své osobnosti nebo jí aspoň slouží se zaťatými zuby.

Evangelium ze slavnosti Nanebevzetí Panny Marie ukazuje, že moderní pojetí práce je omylem a že moderní liberální práce, vezmeme-li ji obecně, není nic jiného než velkorysá zahálka. Co je to práce?

Konat to, co má být konáno. Co je to zahálka? Ne konat to, co má člověk dělat! Tomu může rozumět každé dítě: zahálka je opomíjení toho, co mělo být vykonáno. A co má být konáno – ode všech, vždy a všude? To, co stojí v čele našich katechismů a čím končí evangelium: jsme na zemi, abychom poznávali Boha a jemu sloužili. Žádný jiný úkol nemáme. Nikde! To je to jediné potřebné, ať je povolání a zaměstnání každého z nás jakékoli: konat to, co konat máme. Co je tedy moderní práce, předpokládáme-li, že při ní chybí křesťanské smýšlení? Zaměstnaná zahálka! Zbytečnost, vedlejší věc. Obrovské kroky mimo cestu, maření času. Kdyby člověk učinil sebevelkolepější vynálezy, ale neznal Boha a neměl v něho víru, byl by jen kovem zvučícím a zvoncem znějícím. Kdyby byl někdo velkopřumyslníkem, prorazil tunely v nebetyčných horách, postavil dráhy a zaměstnával sto tisíc dělníků, ale nejednal by podle počáteční otázky

svého katechismu, nebyl by ničím! A kdyby měl člověk dvacetihodinový pracovní den, ve dne v noci se snaživě lopotil, v obchodě a neúnavnou námahou a prací si podlomil zdraví, ale nečinil by to, co má podle přikázání konat, nic by mu to neprospělo.

V době, kdy se průmysl, obchod a doprava stávají trojicí, před níž všechno klečí na kolenou, je nutné pozorně promyslet naše sváteční evangelium: Kdo nekoná především to, co konat má, je lenochem, ať už je sebelepším velkopřumyslníkem a nejgeniálnějším vynálezcem! I ta nejposlednější řeholnice, která ve své cele koná pokání nebo u lože nemocných vykonává službu, pracuje více, protože koná to, co konat má. Jednoho je zapotřebí!

*P. Robert Mäder
švýcarský římskokatolický teolog, kněz
a konzervativní publicista*

Útoky proti křesťanům v Izraeli a na okupovaných územích se téměř zdvojnásobily

Podle nové zprávy izraelské organizace monitorující dodržování práv, která pracuje s údaji za první polovinu roku 2026, se počet útoků proti křesťanům v Izraeli téměř zdvojnásobil.

Izraelské centrum pro údaje o náboženské svobodě (*Religious Freedom Data Centre – RFDC*) a jeho kontaktní linka pro hlášení případů obtěžování křesťanů uvedly, že mezi dubnem a červnem letošního roku došlo v Izraeli nebo na územích okupovaných Izraelem k 83 útokům proti křesťanům, zatímco v prvním čtvrtletí jich bylo 44. Většina útoků se odehrála v Jeruzalémě a zahrnovala 46 případů plivání, čtyři fyzická napadení a osm slovních útoků. „Stejně jako v předchozích zprávách zůstává mimořádně zarážející vysoký počet případů plivání. V tomto čtvrtletí bylo zaznamenáno 47 takových incidentů, což představuje 56% všech evidovaných forem obtěžování,“ uvádí RFDC. „V posledních letech jsou tyto činy stále častěji páčány veřejně, za bílého dne a někdy i záměrně okázale. V několika případech pachatelé dokonce dobrovolníkům z kontaktní linky – před kamerou – vysvětlovali, proč takové jednání považují za oprávněné,“ dodává RFDC.

Dr. John Newton, vedoucí komunikace a výzkumu britské pobočky katolické organizace Pomoc církvi v nouzi (*Aid to the Church in Need – ACN*), která podporuje pronásledované křesťany, serveru *Crux Now* řekl: „Je skličující číst zprávu o tom, že se počet útoků na křesťany v Izraeli ve druhém čtvrtletí letošního roku zdvojnásobil,“ a dodal, že „potvrzuje zjištění jeruzalémského Rossingova centra – jednoho z projektových partnerů ACN v tomto regionu –, podle kterých nepřátelské postoje vůči církvi a křesťanům od roku 2023 narůstají.“

„Jeich výzkum ukázal, že za těmito útoky z velké části stojí mladí, marginalizovaní ultraortodoxní židovští muži s radikálně nacionalistickými názory. Přestože počet útoků – z nichž většina spočívá ve vandalismu nebo plivání na kněze či řeholnice – roste, musíme mít na paměti, že jde o jednání velmi malé menšiny,“ uvedl také Newton. Dále zdůraznil, že

Foto: Latin Patriarchate of Jerusalem

„i mezi ultraortodoxními Židy je takové chování velmi neobvyklé: většinu členů této komunity by ani v nejděsivějších snech nenapadlo ponížit kostel“.

Nárůst protikřesťanských nálad

Zpráva RFDC zjistila, že během Dne Jeruzaléma a „pochodu vlajek“ došlo k nárůstu útoků. Tato akce připomíná dobytí východního Jeruzaléma a Starého Města během šestidenní války v roce 1967. Zpráva také uvádí, že k útokům často dochází na veřejných místech, jako tomu bylo například v případě široce medializovaného napadení francouzské řeholnice Loni v dubnu. „Zatímco některé incidenty byly dílem izolovaných jednotlivců, zdá se, že když se pachatelé pohybují ve skupině, povzbuzuje je to k plivání a podobným projevům,“ uvádí zpráva. V této souvislosti Newton upozornil, že je nezbytné, aby izraelské úřady spolupracovaly s křesťanskými komunitami v Izraeli na nalezení řešení. „Vyzýváme úřady, aby v úzké spolupráci s křesťanskými církvemi v Izraeli hledaly řešení těchto narůstajících útoků, a vybí-

zíme lidi po celém světě, aby se modlili za všechny naše bratry a sestry ve Svaté zemi,“ řekl Newton.

Loni v dubnu také vyvolal pobouření snímek šířící se na internetu, na němž izraelský voják v Debelu na jihu Libanonu rozbíjí perličkou hlavu Ježíšovy sochy. Poté, co Izraelské obranné síly zahájily vyšetřování a dospěly k závěru, že „jednání vojáků bylo zcela v rozporu s rozkazy a hodnotami IDF“, dostali dva izraelští vojáci třicetidenní trest ve vojenském vězení. Kardinál Pierbattista Pizzaballa, latinský patriarcha jeruzalémský, ve svém prohlášení, které podepsal společně se Sdružením katolických ordinářů Svaté země, vyjádřil „hluboké rozhořčení“ i „jednoznačné odsouzení“. RFDC ve své další zprávě také uvedlo, že v roce 2025 bylo v Izraeli spácháno odhadem 181 případů „obtěžování namířeného proti křesťanům, křesťanským symbolům a křesťanským institucím“.

Fionn Shiner

Crux Now

přeložila Alena Švecová

Nejedná se s křesťany jako s druhořadými občany?

Křesťané zůstávají nejpronásledovanějším náboženským společenstvím na světě.

Podle organizace *Open Doors* čelilo v roce 2025 pronásledování nebo diskriminaci kvůli své víře 388 milionů křesťanů, tedy přibližně každý sedmý křesťan na světě. Některé údaje však odhalují ještě znepokojivější skutečnost.

Podle Mons. Ettore Balestrera, stálého pozorovatele Svatého stolce při OSN v Ženevě, „počet křesťanů zabitých pro jejich víru je alarmující. Podle organizace *Open Doors* jich v roce 2025 bylo pět tisíc. To znamená, že v průměru každý den zemře kvůli své víře přibližně třináct lidí. Nepochybně se tedy na tom podílejí společenské a politické faktory, jako je nárůst konfliktů, válek a ideologického extremismu, který náboženství zneužívá a manipuluje s ním pro své cíle.“ Právě to Mons. Balestrero odsoudil na půdě OSN v Ženevě – a nejde jen o pouhá čísla. Za každým z nich se skrývají rodiny nebo celá společenství. Navíc dochází k diskriminaci, kterou tento diplomat označuje jako „zdvěřilé pronásledování“. „Jde o tichou formu, která je na pohled méně násilná, ale ničivě působí na uplatňování náboženské svobody. Veřejný prostor pro vyjádření víry se totiž postupně zmenšuje, až se úplně vytratí.“ Je to běžnější, než se zdá. A docházet k tomu může prakticky denně, i když to nemusí být tak snadno odhalitelné. Podívejte se na tyto každodenní případy...

„Zamysleme se například nad případem věřícího člověka, který je zadržen za

to, že se v tichosti modlil poblíž kliniky, kde se provádějí potraty. Nebo nad tím, když učitel či vychovatel čelí odsouzení proto, že třeba četl svým žákům evangelium nebo jim připomněl, že podle křesťanského učení je určité jednání morálně nepřijatelné. Takzvané „zdvěřilé pronásledování“ tedy nikoho nezavírá do vězení ani nemučí, ale umlčuje hlas člověka a ničí ho natolik, že ho morálně i společensky dusí.“ Právě zde vstupují do hry vlády a politická moc. Ve světě, který hovoří o toleranci, pokroku a svobodě, to někdy bývají právě křesťané, kdo jsou odsouváni na okraj.

„Musíme upozornit na určité pokrytectví, k němuž dochází například v souvislosti s debatou o nových právech. Hovoří se v ní o inkluzi a pokroku, ale nakonec odsouvá na okraj ty, kdo veřejně vyjadřují své křesťanské přesvědčení, jednoduše proto, že se jejich názory neshodují s názory relativistické většiny. Chtějí začleňovat všechny kromě křesťanů. Ti se tak ve skutečnosti stávají občany druhé kategorie.“ K tomu, abychom to viděli, si nemusíme všimnout jen případů fyzického násilí. V mnoha částech světa jsou křesťanům odírány základní služby, je jim bráněno stavět školy, a dokonce ani nesmějí veřejně projevat svou víru.

Carmen Álvarez Cuadrado
Rome Reports
přeložila Alena Švecová

SLOVO KNĚZE

Nedávno jsme slavili svátek Proměnění Páně a slavnost Nanebevzetí Panny Marie. Tyto dva svátky slavené církví v měsíci srpnu jakoby směřují naše myšlenky do budoucnosti. A nemyslím tu blízkou, která pro vyučující i vyučované znamená konec prázdnin.

Oba tyto svátky nám totiž přinášejí poselství o naší možné budoucnosti, která bude lepší než jakékoli prázdniny či dovolená, neboť budeme svědky úžasných událostí, které *lidské oko nevidělo, lidské ucho neslyšelo a na mysl lidskou nepřišlo*. A tak díky takto poskládanému kalendáři máme příležitost zamyslet se i nad důležitějšími otázkami než nad tím, kde všude už jsme byli a kam se ještě letos stihneme vypravit. Víme přeci, že ta nejdůležitější výprava našeho života už (pro někoho i dávno) začala a ještě není zdaleka u konce. A že teprve konec bude korunovat celé dílo našeho putování. Právě k tomu by se mělo zaměřit naše zamyšlení. Cestu nám ukazují hlavní hrdinové těchto událostí. Panna Maria v dialogu s Gabrielem říká: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle slova tvého“ a apoštolové na hoře Tábor slyší hlas: „To je můj milovaný syn, toho poslouchajte.“

Chceme-li tedy dosáhnout křesťanského konce, který nám ukazují tyto svátky, nezbyvá nám než být služebníky Páně a Syna Božího poslouchat.

Snažme se tedy načerpat co nejvíce z tohoto pramene, který nám v této odpočinkové době (kdy můžeme odpočívat od práce, ale rozhodně nemůžeme odpočívat od boje o naši budoucnost) nabízí Církev, abychom křesťanského cíle našeho životního putování dosáhli a mohli si ho náležitě po celou věčnost užívat ještě intenzivněji, než se snažíme užívat si letního volna.

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.
administrátor farnosti Zruč nad Sázavou

Vydávání *RC Monitoru* je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 40 Kč, což za rok činí 960 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně. Číslo účtu: 2400089111/2010

Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

TY JSI PETR; TOBĚ DÁM KLÍČE OD NEBESKÉHO KRÁLOVSTVÍ

23. srpen 2026 – 21. neděle v mezidobí – Mt 16,13–20

Órigenés

Apoštolové uvádějí různé názory Židů na Krista. Proto se říká: jedni za Jana Křtitele, následující Herodův názor (srov. Mt 14,2), jiní za Eliáše, podle nichž se Eliáš buď znovu narodil, nebo od té doby žil v těle a tehdy se zjevil; a jiní za Jeremiáše, kterého Pán ustanovil za proroka pro pohany, přičemž nechápali, že Jeremiáš byl předobrazem Krista, nebo za jednoho z proroků, z podobného důvodu: že to, co jim Bůh řekl skrze proroky, se nenaplnilo na nich, ale na Kristu.

Neříká sice, zda pekelné brány nepřemohou skálu, na níž Kristus staví Církev, nebo samotnou Církev, kterou na skále staví. Přesto je jasné, že pekelné brány nepřemohou ani skálu, ani Církev.

Jan Zlatoústý

Učedníci však vyslovovali názor zástupu. Proto je druhou otázkou vybízí, aby si o něm mysleli něco více. Proto následuje: Ježíš jim říká: A za koho mě pokládáte vy? Vy, kteří jste stále se mnou a viděli jste větší znamení než zástup, se nemáte ve svém názoru shodovat se zástupy. Proto se jich na to nezeptal na začátku svého hlásání, ale až poté, co učinil mnohá znamení a řekl mnoho o svém božství.

Raban

Nezkoumá názor učedníků, jako by jej neznal nebo jako by oni sami byli nevědomí. Učedníků se tedy ptá, za koho jej pokládají, aby dal za vyznání pravé víry náležitou odměnu. A také proto zkoumá, co si o něm myslí ostatní, aby se nejprve vyložily mylné názory a potom učedníci dostali potvrzení pravdivosti svého vyznání nikoli z mínění lidu, ale přijali je ze skrytého pokladu Pánova zjevení.

Tomu, který s větší oddaností než ostatní vyznal Krále nebes, byly právem více než ostatním svěřeny klíče od nebeského království, aby bylo všem jasné, že bez tohoto

Pietro Perugino: Předávání klíčů sv. Petrovi (1481)

vyznání a této víry nemůže nikdo vstoupit do nebeského království. Klíči od nebeského království nazývá rozlišování a moc. Moc, která svazuje a rozsvazuje, a rozlišování, které rozeznává hodné a nehodné.

Jeroným

Kristus oplácí apoštolovi jeho svědectví. Když o něm Petr řekl: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha,“ Pán mu řekl: „Blahoslavený jsi, Šimone, Bar Jona.“ Proč? „Protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale zjevil ti to Otec.“ Co nemohlo zjevit tělo a krev, zjevila milost Ducha Svatého. Z tohoto vyznání tedy vyplývá výrok, že má zjevení od Ducha Svatého a že má být navíc nazýván i jeho synem. „Bar Jona“ totiž v našem jazyce znamená „Syn holubice“. Jiní to jednoduše chápou tak, že Šimon, totiž Petr, je syn Janův, podle otázky na jiném místě: Šimone, synu Janův, miluješ mě? (Jan 21,16). Podle nich je to zde zkomolenou vinou opisovačů, takže místo „Bar Ioanna“, tedy syn Janův, bylo napsáno „Bar Iona“ — vypadla tedy jedna slabika — a „Ioanna“ znamená Boží milost. Obě jména však lze chápat mysticky. Ho-

lubice značí Ducha Svatého a Boží milost duchovní dar.

Ať si však nikdo nemyslí, že se zde mluví o smrti tak, jako by apoštolové nebyli podrobeni stavu smrtelnosti. Vždyť vidí zářit jejich mučednictví.

Augustin

O apoštolu Petrovi jsem na jednom místě řekl, že na něm byla postavena Církev jako na skále. Vím však, že jsem to potom velmi často vykládal v tom smyslu, že Pán zde řekl: „Ty jsi Petr a na této skále postavím svou Církev,“ takže pod „touto skálou“ se rozumí ten, kterého Petr vyznal slovy: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha.“ Petr, nazvaný podle této skály, byl tak obrazem osoby Církve postavené na této skále. Nebylo mu totiž řečeno: ty jsi petra, tedy skála, ale: ty jsi Petr — skalní, odvozený od skály. Neboť tou skálou byl Kristus (1 Kor 10,4), a když jej Šimon vyznal, jako jej vyznává celá Církev, byl nazván Petr.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

CO NÁS ČAKOVICKÁ KAUZA UČÍ – A CO BYCHOM Z NÍ VYVOZOVAT NEMĚLI

Na konci června se pražská farnost Čakovice dozvěděla, že její dosavadní duchovní správce má být vystřídán.

Samotná změna faráře není v životě církve ničím neobvyklým. Neobvyklá byla reakce části farníků. Ti se obrátili na pražské arcibiskupství s žádostí, aby zamýšlené jmenování přehodnotilo, protože novým duchovním správcem se měl stát P. Jan Balík. Obávali se, že jeho spojení s kauzou bývalého ředitele arcibiskupství Antonína Jurigy poškodí důvěryhodnost farnosti a naruší život místního společenství. Arcibiskupství jejich podněty vyslechlo a do Čakovic byl ustanoven jiný kněz.

Článek, který se později objevil na webu *Christnet* o čakovické farnosti vyzdvihuje jednu bezesporu pozitivní skutečnost: věřící se obrátili na své představené se svými obavami a nezůstali nevyšly. Pokud se v církvi učíme více naslouchat, je to důvod k vděčnosti.

Přesto ve mně článek zanechal několik otázek. Ne kvůli tomu, že by laici neměli mít možnost vyjádřit svůj názor. Právě naopak, *Kodex kanonického práva* říká, že věřící mají právo, ba někdy i povinnost sdělit pastýřům své mínění o tom, co považují za dobro církve (Kánon 212). Naslouchání věřícím tedy není synodální ústupek moderním trendům, ale součást katolické tradice.

Otázkou však je, na čem své soudy stavíme. V případě P. Jana Balíka byla hlavním důvodem odporu jeho spojitost s kauzou Antonína Jurigy. Jenže kolik z nás skutečně zná všechny okolnosti? Kolik z nás zná časovou posloupnost událostí nebo má přístup ke všem informacím, které měl k dispozici tehdejší pražský arcibiskup? V podobných kauzách snadno vzniká dojem, že o člověku už víme dost na to, abychom mohli hodnotit jeho jednání. Ve skutečnosti však veřejnost zpravidla zná jen část příběhu. To ovšem neznamená, že bychom měli každého automaticky hájit. Stejně tak by-

Foto: Lenka Krobová / Člověk a Víra

chom ale neměli nad člověkem vynášet soud ve chvíli, kdy sami neznáme všechny okolnosti.

Je pozoruhodné, že v debatě téměř nezaznívá možnost, že lidé odpovědní za personální rozhodnutí mohli disponovat širšími informacemi než veřejnost. To neznamená, že se nemohou mýlit. Znamená to pouze, že bychom měli být opatrní, než jejich rozhodnutí označíme za morálně nepřijatelné.

Stejně důležitá je i druhá rovina celé kauzy. Článek vyznívá jako povzbuzení, že věřící mohou ovlivňovat rozhodovací procesy v církvi. To je do určité míry pravda. Biskup má věřícím naslouchat. Naslouchání však není totéž, co přenesení rozhodovací pravomoci.

Katolická církev není demokracií, v níž se faráři volí hlasováním místní komunity, jako je tomu u různých protestantských církví. Biskup nese odpovědnost za svěřenou diecézi a právě on rozhoduje o tom, koho kam pošle. Jako laici máme právo upozorňovat na problémy, ale neměli bychom vytvářet dojem, že personální rozhodnutí mají být výsledkem tlaku nebo popularity jednotlivých kandidátů.

Bylo by nešťastné, kdyby si z čakovické zkušenosti odnesly další farnosti poučení, že odpor vůči kandidátovi je běžnou cestou, jak ovlivnit personální obsazení. Takový model by dříve či později vedl k tomu, že se kněží budou posuzovat podle oblíbenosti nebo mediálního obrazu místo podle úsudku biskupa. Možná je tedy největším ponaučením této kauzy něco jiného.

Ano, učme se v církvi lépe komunikovat. Ano, vytvářejme prostor, aby věřící mohli svobodně vyslovit své obavy. Ale zároveň nezapomínejme na dvě ctnosti, bez nichž nebude dobrá komunikace nikdy skutečně křesťanská: spravedlnost vůči konkrétním lidem a pokoru před tím, že ne vždy známe všechny skutečnosti.

Magdaléna Misterková

Mgr. Magdaléna Misterková
publicistka

PAST AUTONOMIE A PRAVDA O LIDSKÉM ODCIZENÍ

Dnešní sekularizovaný svět vnímá svobodu jako neomezené právo na seberealizaci a uspokojování vlastních potřeb. Křesťanská teologie však s oporou v Katechismu katolické církve a encyklice *Veritatis splendor* připomíná, že skutečná svoboda má své stvořené mantinely. Bez ukotvení v Bohu se lidská autonomie mění v iluzi bezbřehého oceánu, v němž se člověk nakonec utápí. Jaký je skutečný vztah mezi lidskou svobodou, Kristovou poslušností a řádem stvoření?

Iluze absolutní autonomie sekulárního člověka

Bůh je mírou a pramenem vši svobody. Proto nalezneme skutečnou svobodu jen v Ném, který vše stvořil z ničeho, a to ze Svého svobodného úradku. Když uvažujeme o povaze tohoto stvoření *ex nihilo*, narážíme na absolutní suverenitu Boží vůle, která nepodléhá žádnému vnějšímu tlaku. Bůh stvořil svět z čisté, svobodné lásky, a proto je každé stvořené bytí v jádru obdařeno touto pečeti svobody. Zdá se ale, že dnešní člověk sebe považuje za jednotlivce „stačící si sám sobě a mající za cíl uspokojování vlastních zájmů a užívání pozemských dober“ (KKC 1740). Vnímá tedy sebe jako předmět svobody. Tento posun od teocentrismu k radikálnímu egocentrismu se zdá být hlavním znakem moderní antropologické krize. Člověk se pokouší vytrhnout ze vztahu se svým Stvořitelem a přeje si být absolutním vládcem nad svým osudem, hodnotami i morálkou.

V dnešní sekularizované společnosti se svoboda jeví jako právo na osobní prostor pro seberealizaci, a to nejlépe bez omezení, jako kdyby svoboda znamenala plavat v bezedném oceánu bez pevniny. Tato metafora oceánu bez břehů přesně vystihuje úzkost moderního člověka. Když neexistuje žádný pevný bod, žádný maják pravdy ani břeh morálního zákona, pohyb se stává chaotickým a bezesmyslným. V takové absolutní svobodě se můžeme spíše dříve než později jen utápět. Namísto slibovaného osvobození přichází existenciální prázdnota, ztráta identity a nárůst psychické frustrace. Kdy člověk zjistí, že bez hranic nedokáže

definovat sám sebe a že absolutní svoboda bez odpovědnosti je jen jiným názvem pro tyranii vlastních pudů a momentálních rozmarů?

Křesťanská svoboda jako vztah a důstojnost

Jak sekulární, tak křesťanská svoboda se každá svým způsobem uplatňuje v mezilidských vztazích. Avšak ta křesťanská vychází z toho, že „každý člověk má přirozené právo, aby byl uznáván jako svobodná a zodpovědná bytost, protože je stvořen k obrazu Božímu. Právo užívat (nikoli užívat si, pozn. autora) svobody je požadavek neoddelitelný od důstojnosti lidské osoby (...)“ (KKC 1738). Zde nalézáme zásadní rozdíl: sekulární svoboda izoluje jednotlivce do jeho vlastního sobectví, zatímco křesťanská svoboda člověka otevírá pro společenství. Člověk nemůže být svobodný sám pro sebe, v naprosté izolaci. Svoboda je nám dána jako nástroj lásky, která se může realizovat pouze tehdy, když vstoupíme do upřímného vztahu k Bohu a k bližnímu. Slovní hříčka „užívat svobodu“ versus „užívat si svobody“ odhaluje propast mezi zodpovědným správcovstvím vlastního života a hédonistickým konzumem, který z druhých lidí dělá pouhé nástroje k ukojení vlastních potřeb.

Skutečná svoboda je absolutní, ale jako taková existuje pouze v Bohu, který je mimo čas a prostor a nezná omezení, s nimiž se my lidé dnes a denně musíme vypořádávat. Svoboda z křesťanské perspektivy není omezena smrtelností, slabostí těla ani historickými okolnostmi. Je však omezená tím, že my lidé nejsme

Anonym: Mojžíš ukazuje Desatero Božích přikázání (cca 1600–1624)

bohy. Jsme stvoření a jako takoví máme svou přirozenost, která má své zákonitosti. Aby svoboda nebyla pouhým rozměrem jednotlivce, ale existenciální hodnotou, na které je založen důstojný život člověka a mezilidské soužití, je potřeba přijmout, že ji můžeme prožívat pouze v určitých mantinelech. Tyto mantinely nejsou vězením, ale naopak ochrannou hrází. Podobně jako koryto řeky umožňuje vodě téci silně a bezpečně kupředu, Boží zákon dává lidské svobodě směr a sílu, aby se nerozlila do ničivých bažin anarchie.

Drama hříchu a odcizení

Odmítnutí těchto stvořených mantinelů vede k tragédii, kterou lidstvo prožívá od počátku svých dějin. „Svoboda člověka je omezená a vystavená omylu. Člověk totiž

Nejstarší dochovaný výtisk Desatera. Datuje se do raného herodovského období, mezi lety 30 a 1 př. Kr. Foto: Shai Halevi / wikipedia

selhal. Svobodně zhřešil. Sám se oklamal tím, že odmítl plán Boží lásky; stal se otrokem hříchu. Toto první odcizení zplodilo mnoho dalších. Dějiny lidstva od samých počátků dosvědčují neštěstí a utlačování, která se zrodila v srdci člověka jako důsledek zneužití svobody.“ (KKC 1739) Hřích je v jádru hlubokým omylem rozumu a selháním vůle, kdy člověk uvěří lži, že bez Boha mu bude lépe. Tím, že první člověk odmítl plán Boží lásky, nezískal vytouženou božskou autonomii, ale upadl do nejhlubšího otroctví. Zneužití svobody plodí strukturální hříchy, nespravedlnost, války a útlak, které vidíme v celých lidských dějinách. Každý hřích, i ten nejskrytější, má sociální rozměr a zraňuje svobodu druhých lidí.

Maximální svoboda, kterou můžeme v tomto světě zakusit, je život pro Druhé a pro druhé, s vědomím své vlastní hodnoty a jedinečnosti. Neboli slovy Pána Ježíše: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou. (...) Miluj svého bližního jako sám sebe.“ (Mt 12,30–31) Toto dvojí přikázání lásky představuje vrchol lidské svobody. Pouze ten, kdo je schopen odpoutat se od sebe samého a darovat se Bohu a bližnímu, je skutečně svobodný. Láska vyžaduje vnitřní sílu a suverenitu ducha. Otroek svých vlastních vášní nedokáže milovat, protože je neustále vlečen svými potřebami. Křesťanská svoboda je tedy svobodou k lásce a k sebeobětování.

Desatero a Kristovo království pravdy

Tato duchovní zkušenost začíná, když si uvědomíme, Komu za tuto svobodu vděčíme: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.“ (Ex 20,2; Dt 5,6) Jsou to slova, jimiž začíná Desatero Božích přikázání, které Kristus dovršil Horským kázáním, rozvinutým v 5. kapitole Evangelia podle Matouše. Boží zákon není dán proto, aby člověka zotročil, ale proto, aby ho udržel na svobodě. Lidská padlá přirozenost namlouvá člověku opak. Bůh výslovně připomíná Izraeli jeho vysvobození z Egypta dříve, než mu předloží přikázání. Desatero je tedy chartou svobodného člověka. Ukazuje nám, jaké jednání je neslučitelné se svobodou Božího dítěte. Kristus v Horském kázání tato přikázání neruší, ale přivádí je k vnitřní dokonalosti – proměňuje vnější příkazy ve vnitřní postoj srdce.

Je to právě Bůh, který od věčnosti povolává lidi, aby Ho hledali a nalézali ve službě Jemu naplnění svého života a skutečnou svobodu. Toto Boží volání je ze své podstaty naprosto svobodné, tak jako projev Boží lásky v Kristu a skrze Krista. Bůh se nevnučuje, nýbrž nabízí spásu jako dar, který vyžaduje svobodnou odpověď člověka. Ježíš přece před Pilátem říká: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud. (...) Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy,

slyší můj hlas.“ (Jn 18,36–37) Kristovo království nepoužívá donucovací prostředky světské moci. Nenutí lidi mečem ani politickým tlakem. Svoboda křesťana je založena na naslouchání pravdě, která osvobozuje zevnitř.

Mohutnost zakořeněná v rozumu a vůli

Bůh nikoho nenutí, naopak pouze vybízí k životu v souladu s naší identitou svobodného Božího dítěte. Bůh stvořil člověka a daroval mu rozum a vůli, obdařil ho iniciativností a schopností sebekázně. Tím jej uschopnil ke svobodě. „Svoboda je mohutnost, zakořeněná v rozumu a ve vůli jednat nebo nejednat, udělat to či ono a tak sama od sebe konat vědomé skutky. (...) Svoboda je člověku silou umožňující růst a zrání v pravdě a dobru.“ (KKC 1731) Svoboda tedy není neutrální schopnost zvolit si cokoli, včetně zla. Zlo parazituje na svobodě, oslabuje ji a zneužívá ji. Pravá svoboda je vnitřně nasměrována k růstu, k pravdě a k dobru. Čím více člověk koná dobro, tím svobodnějším se stává.

P. Tomas van Zavrel

P. Mr. Mgr. Tomas van Zavrel
administrátor farností Hluboká nad Vltavou a Hosín

VZKAZ OD ŘÍMSKÉHO CÍSAŘE INSTITUCÍM DNEŠKA

Skandál Caesarovy ženy se zapsal do historie a odkazy na něj se objevují dodnes. Je symbolem pro instituce, které nechápou, nebo nechtějí chápat, na čem je postavena důvěra občanů.

Událost, která otřásla antickým Římem, nesla název skandál „Bona Dea“. Bona Dea neboli Dobrá bohyně byla uctívána jako ochránkyně žen a též lidu Říma. Římané ji oslavovali dvakrát ročně. Jedna oslava byla určena široké veřejnosti a konala se v chrámu zasvěceném bohyni, druhé oslavy se účastnily pouze významné ženy. Probíhala v sídle vysoce postaveného politika.

Mužům vstup zakázán

Rituály oslav Dobré bohyně byly nejutajovanějšími náboženskými ceremoniály. Účastnit se jich mohly pouze ženy. Vstup mužům byl přísně zakázán. Hlavní roli hrály Vestálky, panenské kněžky, které byly vybírány losem z patricijských dívek ve věku mezi šesti až deseti lety. Historici mají velmi málo informací o tom, co se během oslav odehrávalo. Historické prameny vycházejí pouze z „šušky“ veřejnosti, které zapsali například Cicero nebo Plútarchos.

Za vším hledej muže

Skandál Bona Dea se udál v roce 62 před Kristem a zapletení do něj byli sám císař Julius Caesar, jeho žena Pompeia a politik Clodius Pulcher. Podzimní oslava Dobré bohyně se odehrála pod patronací Caesarovy ženy v jeho domě. Přestože byl vstup na oslavu mužům přísně zakázán, pokusil se na ni vlouknout Clodius Pulcher v převlečení za ženu. Historici spekulují, že důvodem byla jeho snaha svést Caesarovu ženu.

Clodius Pulcher byl odhalen a jeho narušení náboženského rituálu vyvolalo velký skandál. Byl obžalován ze znesvěcení, které bylo trestáno smrtí. Soudní proces byl široce sledovaný a jako svědek při něm vystoupil například Cicero, jehož žena hostila oslavu Dobré bohyně rok před Caesarovou manželkou. Po

dvoutetém procesu byl Clodius Pulcher osvobozen. Aféra poškodila Vestálky, pověst celých oslav i samotného Caesara.

Proč vstoupil skandál do historie?

Přestože zřejmě neexistovaly žádné důkazy o tom, že se Caesarova žena Pompeia dopustila nepravostí, císař se s ní rozvedl a podle historických knih jako důvod uvedl: „Protože moje žena by neměla být ani podezřelá.“ Jeho prohlášení se stalo základem pro upravené rčení: „Caesarova žena musí být mimo jakékoli podezření.“

Věta o Caesarově ženě je od té doby symbolickým vyjádřením pro vysoký etický standard v politice nebo soudnictví. Například v jednom soudním rozsudku se píše: „Soudci, stejně jako Caesarova žena, musí být mimo jakékoli podezření. Vyvarovat se dojmů nepatřičnosti je stejně důležité jako se vyvarovat samotné nepatřičnosti.“

Komentář autora

Žádná společnost nemůže žít v harmonii, nebo dokonce přežít, pokud lidé nemají důvěru v soudní systém, volební proces nebo důležité instituce státu. Moment, kdy vlády a její instituce dotáhly svoje pohrdání úsudkem lidí k pomyslnému vrcholu, přišel s pandemií. Má-li žena podezření, že jí je muž nevěrný, a on přitom není, co obnoví vzájemnou důvěru? Jeho tvrzení, ať mu slepě věří? Nebo návrh, ať si klidně projde jeho telefon a všechny emaily?

Každé srovnání kulhá, ale Caesarův princip platí obecně. Co vyvolá důvěru lidí? Tvrdit jim do očí, ať věří expertům s konfliktem zájmů a cenzura jiných názorů, nebo otevřená diskuse? Člověk, kterému jinak stát nic nedá, ale posílá na něj každý den svoje dráby, si nemůže poslechnout, co říká druhá strana, a musí

spoléhat na vysvětlení redaktorů bez jakékoli oficiální certifikace, že vůbec něčemu rozumí. Je slepá víra jediné, na co má občan sázet svůj osud?

Osudy versus ego

V České republice zruinoval soudní systém tisíce občanů a firem svojí neschopností rozhodovat rychle nebo ještě lépe rozhodovat vůbec. Šlo o osudy lidí, velké peníze a přežití firem. Se soudním systémem to ani nehlo.

Přesto mají lidé věřit, že je zcela legitimní, aby ústavní soud vydal rozhodnutí ve věci, ve které jde jen a pouze o mužské ego, za jeden den? A když se oprávněně zeptají, jestli už si z nich instituce nedělají legraci, má to být poškozování něčí pověsti? Pověst soudního systému poškodil případ H-systém a stovky naprosto zruinovaných občanů nebo kauza bývalé ministryně Vlasty Parkanové, kterou systém deset let týral, protože nějaký expert napsal, že cena armádou kupovaného letadla měla být jiná. Výpočty experta jako jediný důkaz. Žádný znalec se totiž nikdy nenechal přesvědčit, aby čísla vstupující do vzorečku mírně ohnul, a nemůže se stát, že by měl prostě jen špatné parametry subjektivního výpočtu.

Post scriptum

Značná část občanů nedůvěřuje institucím, protože porušují základní pravidlo, že vyvarovat se dojmů nepatřičnosti je stejně důležité jako se vyvarovat samotné nepatřičnosti.

Platí-li alespoň částečně analogie s nevěrou mezi státem a občanem, je to, jako když muž říká své ženě, aby mu bezmezně věřila a nevíšela si faktů, že mu večer chodí jedna SMS za druhou, protože mu píše kolega z práce.

David Tolar, převzato ze syrzdarma.cz

ACH, TY POUTĚ!

Začnu tou nejneuvěřitelnější z prázdninových příhod, pejskem mých chalupářských sousedů, fenkou Miou.

Chystala jsem se na jednu z prázdninových poutí, při níž měl být vysvěcen v Kryštofově údolí jáhen Jakub, který tam kostelníci už nějaký čas a bydlí na místní faře. Jdu k brance a spěchám na autobus. Tu se ke mně přidá Mia a zoufale štěká. Vysvětluju jí, že buřta nemám a spěchám na autobus. Ale Mia se nedá. Přestane sice štěkat, ale přilepí se na mě a jde se mnou až na zastávku. Marně jí vysvětluju, že přes silnici nesmí. Sedne si vedle mě a čeká. Soused už si všiml, že se Mia chystá odjet, a volá na ni: „Mio, pojď domů!“ Mia dělá, že neslyší, naopak si položí čenich na moji nohu. „Mio, běž domů! Já teď jedu na pout' a tam se mnou nemůžeš!“ Mia krátce štěkne, že ví, kam jedu, a že pojede se mnou. „Neblázni, nemůžeš jet se mnou! Pejsci do kostela nesměj, jenom ti, co voďej slepce, rozumíš?“ Mia začne žalostně výt, jak to jen ona umí. Autobus přijíždí, snažím se nenápadně vstát, ale kdepak, Miu nikdo neošidí. „S tím psem nemůžete!“ ozve se řidič. „Nemá náhubek ani vodítko!“ Horlivě přikyvuju a odstrkuju Miu ze schůdků. „Mio, promiň,“ řeknu nakonec, když vidím ty psí oči. Zaplatím a otáčím se ještě na zastávku. Tam sedí Mia a provází autobus „smutnýma očima“.

V Hodkovicích už čeká auto s místním paterem, který je tak hodný, že své farníky vozí na poutě. Ale v autě nikdo nesedí. „Nikdo nejede, jenom já?“ Pater si povzdechne. „Někdo byl nemocný a jiným do toho něco vlezlo.“ Ale nezdá se, že by mu to zkazilo náladu, už přivykl chladnému severskému podnebí. „Vidíte, a jeden pejsek by bejval tak rád jel!“ zakončím příhodu, která teprve teď dává smysl.

Pout' v Kryštofově údolí byla krásná. Sám o sobě je to krásný kout, skoro až skanzen, který svými opečovávanými chaloupkami konzervuje minulé doby. Kostelíček malovaný od podlahy po strop a nakonec až po strop narvaný. Přijel pan

Foto: Jan Policer / Člověk a Věra

arcibiskup Stanislav, ještě pořád biskup litoměřický, a dával k dobru různé nárazky, kterým rozumějí zasvěcení, přátelé pana biskupa, co s ním chodí na pivo. Ale i ti, co přesně nevěděli, se zapojili a s radostí se svezli v lodičce zvané česká církev, která po té radostné bohoslužbě, kdy se svěcenec permanentně smál, ukázala svou skrytou, utajenou – veselou tvář. Ten den mi přišel mail od mého vnuka s odkazem na novináře Báru s Jirkou. Ti byli v Americe, kde se v texaském Austinu zúčastnili bohoslužby presbyteriánského pastora Jima Richbyho, který přivedl k víře, vychoval a do politiky nasměroval mladého muže Talarika, jenž ve své kampani spojuje levicovou politiku s křesťanskou vírou. Novináři referují o bohoslužbě a o všech těch přítomných v nadšených superlativech. Jak byli všichni autentičtí, radostní, přirození, jak si na nic nehráli. Zkrátka jak oba cítili obrovskou vzájemnost, kterou lze poznat pouze daleko od rodné hroudy. Já bych podobnými superlativy ověřila i jáhenské svěcení v Kryštofově údolí. Stejná radost, stejná vzájemnost, autentičnost, nikoli však v Americe, ale v nedalekém Podješ-

tědí. Někdy musí člověk vyjet do Ameriky, nebo až do Indie, aby mu spadly ironické šupiny z očí, kdy doma je všechno špatně a to pravé ořechové můžeme najít až na druhém konci světa.

Koneckonců, něco na tom je. Proto se odjakživa konaly poutě. A nejen do Compostely, ale třeba za kopec, k nějakému mariánskému obrázku, protože pár kroků sami ujít musíme. Na mnoho věcí jsme my, motorizovaní, všemožnou technikou ověřením lidé zapomněli. Zato pejsci, ti to vědí nabeton. Stejně jako ryby v Rimini, kterým sv. Antonín kázal, když ho lidé nechtěli poslouchat. Ale jedno je jisté. Nemusíme jezdit až do Ameriky. Někdy stačí Kryštofovo údolí.

Věra Eliášková

Věra Eliášková
dramaturgyně a scénáristka

JAK ČÍST BIBLI?

Mnozí z nás slyšeli z úst svých učitelů dějepisu či literatury, že přečíst Bibli patří k základnímu kulturnímu přehledu.

V srdci mladého křesťana může taková hláška vyvolat bouři smíšených emocí. Na jedné straně je to radost a naděje, že snad Bible osloví i nevěřící spolužáky. Na straně druhé se může objevit stud, že sám stále ještě nemá celou Bibli přečtenou a jeho kamarádi ho předběhnou. Často se ale dostaví i tichá lítost nad tím, že učitel literatury degraduje Bibli na úroveň běžného literárního díla, obyčejné knihy, jedné z mnoha, jako je *Epos o Gilgamešovi* či *Ilias a Odysea*.

Všechny tyto vnitřní zápasy svědčí o tom, že čtení Bible s sebou nese jistou náročnost. Především proto, že autorem Bible je Bůh, ale jednotlivé texty nechal sepsat autory žijící v určité době a používající dobová vyjádření. Duch Svátý jim text nediktoval, ale inspiroval je. Abychom tuto inspiraci pochopili v celé její hloubce, je nejprve nutné přijmout skutečnou přítomnost a silné působení Ducha svatého, ducha Božího a ducha vzkříšeného a živého Krista. Tato inspirace je považována za pravdu víry. Je to nadpřirozená milost – charisma – darovaná Bohem konkrétním lidem starého Izraele a prvotní církve, aby zapsali přesně to, čemu nás chtěl On sám naučit. Tento proces naprosto převyšuje všechno naše chápání, naši lidskou rovinu, a proto je potřeba ke stránkám Písma přistupovat s náležitou úctou.

Svatý Bernard z Clairvaux napsal, že Písmo svaté není slovem psaným a nemým, nýbrž slovem vteleným a živým. Bůh se nám skrze něj osobně zjevil. Díky tomu křesťanství není „náboženstvím knihy“, nýbrž náboženstvím Božího Slova, které k nám stále znovu promlouvá.

Jistě, můžeme číst Bibli mechanicky jako povinnou školní četbu. Pokud se ale rozhodneme ji číst jako živé Boží Slovo, neobejdeme se bez prosby o pomoc Ducha Svatého a bez vedení učitelského úřadu církve, což znamená přihlížet k obsahu a jednotě celého Písma, vnímat

text v kontextu živé tradice církve a přitom respektovat analogii víry, tedy vzájemnou souvislost a soulad jednotlivých pravd víry.

Někdy přitom narážíme na otázku: k čemu je mi dnes Starý zákon se svými nekonečnými rodokmeny, seznamy kmenů či složitých pravidel? Starý zákon je však úžasným svědectvím o božské pedagogice. Odhaluje plán spásy pro člověka, který je patrný již na prvních stránkách Písma. Starý zákon vznikl především proto, aby připravil příchod Krista, Spasitele světa. Nový zákon je tak naplněním Starého zákona. Sám Spasitel říká: „Nemyslete, že jsem přišel zrušit Zákon a Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit“ (Mt 5,17). Zatímco Starý zákon stále dokola ukazuje na lidskou bezmocnost a opakovanou nevěru člověka vůči Bohu, Nový zákon nám zjevuje Krista jako lék a jako záchranu.

S tímto vědomím musíme otevírat i Nový zákon. Kristus je živý. Někdy se nám sice může zdát, že mlčí, ale pokud přistupujeme ke čtení Bible v duchu modlitby a s pokorným očekáváním, Bůh promluví. Přejde do našich životů se svou útěchou, povzbuzením či radou.

Jeden z nejslavnějších citátů svatého Jeronýma zní: „Neznalost Písma je neznalost Krista.“ Jak ale můžeme do hloubky znát někoho, s kým se pravidelně nestýkáme? Vytvořme si tedy návyk číst Písmo svaté pravidelně, nejlépe každý den, stačí alespoň pět minut. Svatý Ignác z Loyoly nebo svatý Josemaría Escrivá vřele doporučují do četby zapojit představivost, prožít detail scény, stát se další osobou příběhu, například jako služebník v Káni Galilejské nebo jako svědek u jeslíček. Jiní duchovní autoři jdou ještě dál a radí brát si každé Kristovo oslovení osobně. Například když Pán Ježíš říká „Neboj se“ nebo „Miluješ mě?“ třeba právě svatému Petrovi. Nejedná se o citovou útěchu, ale o hluboký akt víry

Foto: Lucie Horníková / Člověk a Víra

člověka, který uznává, že Boží slovo je performativní, tedy že má moc utvářet a proměňovat realitu a my se tak můžeme stát účastníky Boží spásy.

Pravidelným čtením Bible křesťan získává i duchovní moudrost. Svatý Felix z Cantalice jednou navštívil vysoce postaveného římského advokáta, který byl hrdý na svou velkou knihovnu plnou právnických a teologických knih. Když se ho advokát zeptal, zda se s těmito znalostmi dostane do nebe, svatý Felix odpověděl: „Moje jediná kniha je Bible a učím se z ní celý život pouze dvě věci. První je láska k Bohu a druhou je milosrdenství k bližnímu. Pokud z těch vašich stovek knih nevyčtete totéž, jsou vám všechny ty vědomosti k ničemu.“

Když přestaneme číst Bibli jako historický dokument nebo jen základní kámen evropské kultury a začneme v ní spatřovat osobní sdělení milujícího Boha, z pouhého plnění „kulturního přehledu“ se stane každodenní setkání s živým Kristem. Setkáním, které má moc proměnit nejen náš den, ale celý náš život.

Petra Křížová

PROMĚNY HLAVNÍHO OLTÁŘE V KATEDRÁLE SV. VÁTA, VÁCLAVA A VOJTĚCHA

Katedrála už přežila mnoho pohrom. Řádění fanatických přívrženců Jana Želivského za husitských válek i kalvínské „čištění“ katedrály za Fridricha Falckého v roce 1619. Proslychá se, že tehdejší čeští bratři odmítli obrazoborcům Fridricha Falckého vydat klíče od Svatováclavské kaple, a tak unikla jisté pohromě a díky nim se uchovala až do našich časů.

Kromě toho katedrálu s tehdejší šindelovou střechou neušetřily ani místní požáry. Popis ničivého požáru Hradčan a Malé Strany v roce 1541 nacházíme v celé řadě tehdejších písemných pramenů. Obrat k lepšímu nastal až v roce 1736 v souvislosti se svatořečením sv. Jana Nepomuckého. Hlavní dozor při úpravách katedrály měl Kilián Ignác Dientzenhofer. Největší škody však utrpěla působením pruského vojska Fridricha II. Velikého, který vydal osobní rozkaz zničit Pražský hrad. Během května a června roku 1757 prý jeho vojáci vystřelili celkem 22 000 kulí a zápalných pum. Některé poškodily katedrálu a bylo napočítáno 215 případů proražení střechy. Poničili oltáře, varhany a další výzdobu, včetně náhrobků českých knížat a králů. V roce 1760 vypukl ještě požár věže po úderu blesku.

Nepokojné časy, ať už to bylo v důsledku válek s tureckými Osmany nebo s německými Prusy, nepřály ani dostavbě katedrály. A tak si počkala až do poloviny 19. století, které přineslo určité zklidnění. Dne 22. května 1859 byla založena Jednota pro dostavbu hl. chrámu sv. Víta na hradě Pražském. Práce sice již začaly v roce 1861, ale základní kámen k dostavbě byl položen až 1. října 1873. V té době byla u nás gotika uznávána jako jediný kvalitní historický sloh. V jejím jménu byly bourány či přestavovány a dostavovány stovky budov, klášterů, kostelů i celých hradů. Nejvýraznějším představitelem této vlny byl v českých zemích architekt Josef Mocker (1835–1899), který byl v roce 1872 pověřen vedením dostavby pražské katedrály. Jeho přestavba se nezastavila ani před hlavním oltářem pražské katedrály, který byl zrušen. Nahrazen byl pseudogotickým

oltářem dle návrhu architekta Kamila Hilberta (1869–1933) a řezbářem byl Václav Mráz. Téměř dokončený dóm byl vysvěcen až 12. května 1929 v souvislosti se svatováclavskými oslavami.

Otisk Cranachova díla v českých zemích

Lucas Cranach starší pracoval jak pro katolíky, tak později pro luterány. Ve Wittenbergu se přátelil s Martinem Lutherem, jež mnohokrát portrétoval, dokonce mu šel za svědka na svatbě s Katharinou von Bora. Z doby jeho působení ve Vídni se rovněž považuje za jednoho ze zakladatelů dunajské školy, propojující pozdní gotiku s renesanční malbou. V Německu je chápán jako vedoucí osobnost saské školy.

Kolem roku 1520 dostal Lucas Cranach zakázku na zhotovení velkého oltářního retáblu pro pražskou katedrálu, s Pannou Marií obklopenou světicemi. Oltář pro svatovítskou katedrálu pravděpodobně objednal císař Maxmilián I. Jeho vznik byl asi spojen s nástupem manželského panovnického páru Ludvíka Jagelonského a Marie Habsburské na český trůn. V době kalvínského obrazoborectví roku 1619 byl oltář rozřezán a z větší části zničen. Dle tehdejšího vy-

Pražský oltář Lucase Cranacha staršího dle rekonstrukce Jindřicha Noska.
Foto: Dagmar Hamsíková / wikimedia

obrazení se na tom podílela i místní lůza. Zachovaly se jen fragmenty rozptýlené v několika sbírkách, z nichž jeden je uveden níže. Jde o části, na níž modelem stály dcery tehdejších významných osobností a z těchto důvodů je obrazoborci raději respektováni.

Ale stopy jeho díla u nás nalezneme i jinde. V tzv. olomouckém misálu z roku 1505, jenž byl vytištěn ve Vídni a používal se v olomoucké diecézi ještě před zavedením misálu římského v roce 1570, najdeme Cranachův dřevoryt s Ukřižovaným, a v edici tzv. pražského misálu z roku 1508 se nachází zase jiné Cranachovo ukřižování, v němž je poprvé použit jeho znak okřídleného hada.

Petr J. Jílek
člen Řádu svatého Lazara Jeruzalémského

NEMUSÍME BÝT DOKONALÍ

Vždy mne překvapí, kolik lidí si o sobě myslí, že musí být dokonalí. A podřizují tomu vše.

Někteří styl oblékání. Jiní účesy. Šperky. Samé vnější věci. Další se stále zajímají, jak o nich kdo mluví. Snaží se vyhovět všem. Taky jsem byl takový. A často dost protivný. Fakt. Sám sebe bych teď nejraději fackoval, mít stroj času.

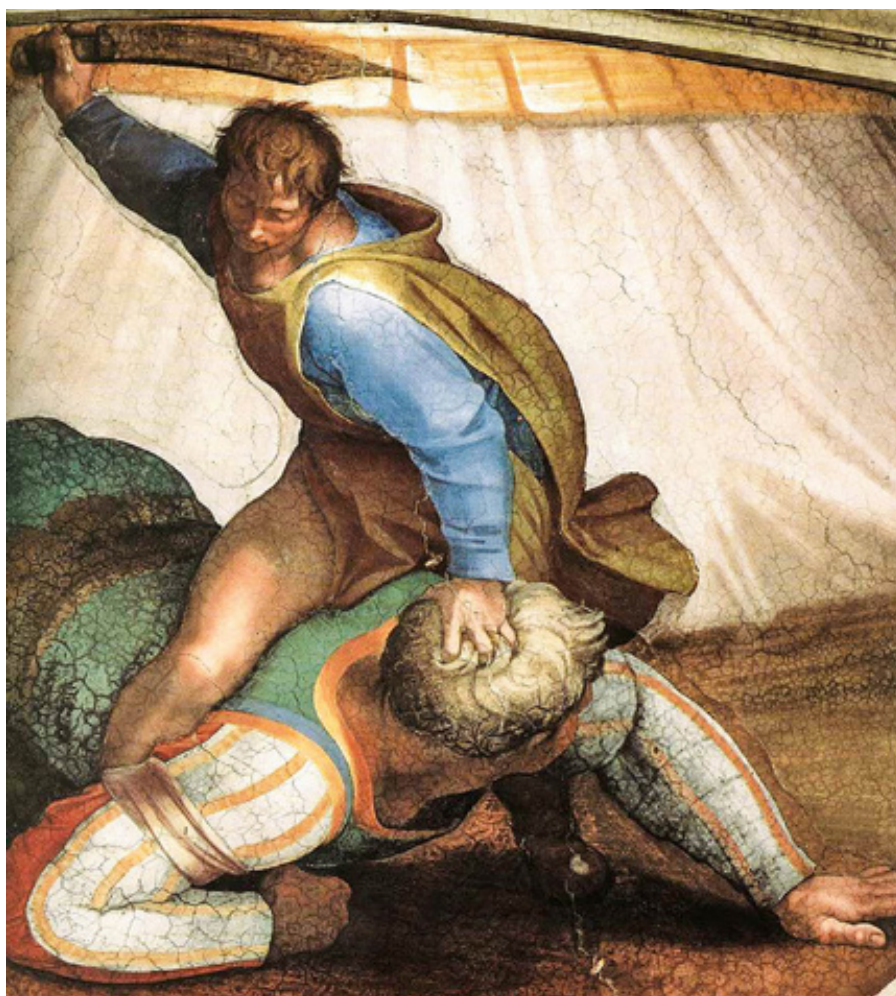
A zase jsou tací, kteří nesou kritiku, byť jemnou a s láskou míněnou. Nebo někteří myslí na to, jak vypadají v očích druhých. Jestli je neodsoudí. Jestli je nezavrhnou.

Protože největší cenností u druhých je pro mne upřímnost, tak je mi jedno, jestli dotyčný nebo dotyčná nemají například dokonale uklizeno. Nebo nestihli zalít kytky. To jsou přece tak podružné věci. Nikdo není dokonalý. Ani já. Jejda, kolik chyb by se na mně našlo! Jediný dokonalý je Bůh. A žádný z nás mu nesaháme ani po kotníky. S tím je holt potřeba se smířit.

Měl jsem v červnu zkouškové období. Na zkoušce u profesora Beneše jsme probírali i krále Davida. Mimo jiné to, jak porazil Goliáše. Nabízeli mu brnění a těžký meč, ale on se v tom necítil dobře. A nakonec použil to, co znal nejlíp a měl ověřené. Ačkoliv si všichni kolem mysleli, že je divný. A on vyhrál. A tak je tomu i v našich životech. Když vás někdo nutí chovat se nepřírozně, necítíte se dobře. Když použijete vlastní „zbraně“ nebo dary, jste sami sebou – a vyhrájete.

Jen je potřeba si toto uvědomit. Být sám sebou neznamená podřít se diktátu kdekoho z okolí. Ano, je fajn snažit se vidět své chyby. A jsem rád, že jsem se časem naučil přijímat oprávněnou kritiku. Také ne vždy v klidu, ale naučil a přemýšlím nad tím. Člověk má na sobě pracovat. Jít dál, zlepšovat se. Jak říkají svatí otcové, má pracovat na svém zbožštění.

Ale zbožštění je cíl. Jenže cesta je dlouhá, složitá, obtížná, nepříjemná, plná výmolů, zákrut, pádů, nejistot, vnějších masek. Ujdete dva metry a pak se metr vrátíte zpět. Ale důležité je jít dál. Pořád máte metr k dobru.

Michelangelo: David a Goliáš (1509)

Jenže – a to je také potřeba si uvědomit – to není jenom o vás. Ale i o druhých. Nakolik vás dovedou brát s vašimi chybami. Protože i oni sami mají chyby. Ostatně, co si budeme povídat, v Bibli je to jasně popsáno v podobenství o třísce a trámu v oku.

Ptal se mne nedávno kamarád, jak se vyrovnat s pocitem, že většina světa nedojde spásy. A divil se, že se jeho tvrzení divím. Říkám, že za prvé Bůh soudí podle toho, kolik komu nadělal. Někomu třeba nedal příliš rozumu a asi věděl proč. Ale soudit ho bude podle toho mála, nikoliv podle měřítek pro filozofy.

A za druhé mu říkám, my dva, kamaráde, nejsme Bůh. Nevidíme do srdcí lidí. Bůh ano. On zná každého do morku kostí. Může být, že někdo se nám může jevit jako darebák nebo pokrytec, ale přitom vnitřně je to ten nejpoctivější, či dokonce nejsilnější člověk. Který se třeba jen bojí. Světa kolem sebe. Sebe samotného. Zrady od druhých lidí. Všechno je možné. Jenže Bůh vidí jeho nitro, které my nedokážeme ani zdaleka posoudit. Můžeme se jen naučit umět je přijmout.

Tohle jsem si uvědomil tak před půl rokem a byl to pro mne takový „aha moment“, jak se dnes moderně říká. A za-

čal jsem hledat na druhých to dobré. Je mi jedno, ale naprosto jedno, jestli někdo nedokáže mít zcela uklizeno. Jestli je zmatkář. Jestli zapomene občas zalít kytky. Protože na tom skutečně nezáleží. Nebo někdy něco provede, co navenek vypadá děsivě odsouzeníhodně, ale všechno může být jinak. Záleží na úhlu pohledu, že? Pak stačí jeden klidný rozhovor a člověk pochopí.

Starší syn se nedávno takhle bál, co řeknu na jednu věc, kterou udělal. Tedy, on sám si myslel, že udělal něco děsivého. Tak jsme si nad to v klidu sedli, v klidu probrali, do čtvrt hodiny se uklidnil, zjistil, že ho neodsuzuju, ale hledám spíše vysvětlení a možnosti jiné interpretace toho, jak to viděl on. Že to nemusí být tak horké. To se stalo v pondělí. Večer – ano ano, nad vaším hněvem ať Slunce nezapadá – už byl syn klidnější, společně jsme našli řešení i odpověď. Druhý den byl ještě napjatý, jaká bude odezva tam, kde udělal to, co si myslel, jak děsivé to bylo. A ve středu se mu dostalo odpově-

di. Nic hrozného se nestalo. Nic děsivého neudělal. Došlo k pochopení i na druhé straně. Stačilo nebát se a říct svůj pohled.

Samozřejmě se na druhé straně ne vždy setkáme s pochopením. Ale proto je důležité začít u sebe. Nedělej druhému, co bys nerad dělal sobě. Což platí i naopak – dělej druhému tak dobře, jak se rád chováš k sobě. Nejde to určitě hned, občas člověk dá na pocity, na to, co vidí, a přitom to tak vůbec nemusí být. Proto je dobré hned neodsuzovat. Snažit se pochopit. Zkusit se vcítit do druhého. A – což je už vyšší level – zkusit mu být potě i oporou. Které může věřit. Která nebude odsuzovat. Která tě bude brát takového, jaký jsi. Chápat i přes možné zdánlivé překážky.

Takže říkat si, co když nejsem dost dobrý nebo dobrá, je sice fajn v přímém vztahu k Bohu, ale ne k lidem obecně. Lidé nejsou Boží soudci. Každý má ve svém oku trám. Můj „aha moment“ spočíval v tom, že jsem si uvědomil komplexnost lidských bytostí – a k té patří

i nedokonalost. Pokud tuto naši nedokonalost nedokáže druhý přijímat – jeho problém. Protože i on je nedokonalý. O to cennější jsou pak na naší cestě lidé, kteří vidí i naše chyby, a přesto nás mají rádi stále takové, jací jsme. I přes jakékoliv naše průšvihy a vnitřní nedůvěru.

Zkuste to, je to nesmírně osvobozující. Brát druhé takové, jací jsou. Neodsuzovat. Chápat. Slovy Ježíše řečeno – milovat. Bez podmínek. Žádné něco za něco...

Jan Lipšanský

*Jan Lipšanský
scenárista, novinář, spisovatel*

ATEISTIČTÍ KOMICI

Realita často připomíná hořkou pilulku, kterou není snadné spolknout.

Dobrý komik je zpravidla velmi inteligentní člověk s mimořádně vyvinutým smyslem pro ironii. Ironie totiž spočívá ve schopnosti vylíčit skutečnost takovou, jaká je, a vedle toho postavit skutečnost takovou, jaká by měla být. V tomto ohledu má mnoho společného s náboženstvím.

Inteligentní ironie bez víry může být zábavná. Často však sklouzává k cynismu, ba dokonce k zlomyslnosti. Někteří komici kvůli obtížným pasážím Písma svatého, obzvláště Starého zákona, zpochybňují existenci Boha či jeho dobrotu. Brilantní – a leckdy právem cenzurované – glosy George Carlina jsou bystré a často velmi vtipné. Carlin však katolickou církev nenáviděl a jeho komediální

útoky proti ní se staly legendárními. Vytrhával z Bible pasáže, které se mu zrovna hodily, a ptal se: Jak může nekonečně dobrý Bůh přikázat Izraelitům, aby pobili své nepřátele? Proč Ježíš hovoří zároveň o spásě i o zatracení? Mohl by ještě dodat (ale neřekl to): „Proč Ježíš za nás trpěl a zemřel na kříži?“

Tyto obtížné otázky týkající se Písma svatého nemůžeme – a ani nesmíme – popírat. Pomáhá však začít s pokorou: „Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův“ (Iz 55,8–9). Když se navíc opřeme o stálé učení církve – které sice v dějinách občas provázely omyly a nedorozumění, nikdy však nepřestalo existovat –, získáme širší perspektivu.

Ta prohloubí naše vnímání Boží lásky a ochrání nás před otráveností životem i před cynismem.

Bible nespadla z nebe

Boží slovo není mrtvým textem, který by bylo možno vyčerpat čistě rozumovým rozbořením. Při jeho výkladu musíme rozlišovat mezi významem doslovným, poetickým, metaforickým či antropologickým, a dokonce i humorem. Živé slovo chápeme ve světle Kristova zmrtnýchvstání, nanebevstoupení, seslání Ducha svatého a života církve. Boží slovo zůstává živé v průběhu celých dějin a lidský rozum, osvícený milostí, pomáhá církvi postupně formulovat její nauku.

V prvotní církvi apoštolové a první

Foto: Martin Chrastek / Člověk a Víra

kněží při slavení mše četli Písmo, připomínali Ježíšova slova, svědčili o jeho mocných skutcích a hlásali evangelium. Evangelisté následně shromáždili Ježíšovy výroky a sepsali čtyři evangelia. Listy svatého Pavla (a dalších) byly doručovány jednotlivým církevním obcím, předčítány a opisovány ranými katolickými písaři. Smrtí posledního apoštola skončilo veřejné Boží zjevení. Z apoštolského pokladu víry pak postupně vyrůstaly přesnější věroučné formulace.

Do 4. století církev shromáždila všechny dochované svitky, rozpoznala ty, které byly spolehlivě používány při slavení mše a při katechezi, odmítla spisy heretického původu (jako například gnostické Tomášovo evangelium) a sestavila kánon Pisma svatého. Bible nespádla z nebe. Byla to církev, která dala Bibli její definitivní podobu.

Teologové i prostí věřící proto vytvářejí ucelený obraz Božího zjevení nejen četbou Pisma, ale také studiem spisů církevních otců, posvátné Tradice a svědectví svatých. Někdy přinášejí jejich úvahy mimořádně hluboké poznání. Jindy však – kvůli chybnému úsudku nebo nedostatku víry, a to i u představitelů církve – teologické spekulace selhávají. Proto zde vždy stojí „ostrážitá církev“, která bdí nad neporušeností víry.

Nebeská liturgie

Při Poslední večeři (srov. J 14,1–14) Ježíš promlouvá ke svým prvním kněžím: „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věř-

te v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků.“ V odpovědi svatému Tomášovi Ježíš zjevuje: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepříchází k Otci než skrze mne.“ A dodává: „Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce.“ Zdá se nemožné učinit tato slova předmětem komického výsměchu.

Ve světle Kristova zmrtvýchvstání a po staletích rozvoje katolické nauky můžeme oprávněně uvažovat o tom, že Ježíš zde nepřímě popisuje oběť mše svaté. Mše se skládá ze dvou hlavních částí: liturgie slova a eucharistické liturgie. Liturgie slova navazuje na bohoslužbu v židovské synagoze. Eucharistická liturgie pak dovršuje obětní bohoslužbu jeruzalémského chrámu. Liturgie slova představuje – použijeme-li výraz kardinála Ratzingera – pozemskou liturgii. V liturgii slova nasloucháme Ježíšovým slovům. Jeho slova i slova kněze nás vedou k jeho způsobu života. Vedou nás k Otci. Poznáváme-li Ježíše, poznáváme také Otce, a tím i cestu k věčnému životu. Eucharistická liturgie je naproti tomu liturgií nebeskou. Během ní Bůh prostřednictvím služby kněží napříč dějinami zpřítomňuje jedinou Kristovu oběť. Po Kristově zmrtvýchvstání již krvavé oběti k bohoslužbě vyvoleného lidu nepatří.

Jak Ježíš předpověděl po zázračném rozmnožení chlebů, sytí nás nyní svým Tělem a Krví. Poslušní jeho příkazu: „To konejte na mou památku,“ věříme, že se chléb a víno stávají posvátným Ježíšovým Tělem a Krví. Když přijímáme eucharis-

tii, vstupujeme do společenství rovněž s jeho mystickým tělem, církví. Při každé mši svaté jsme tak spojeni s celou církví po celém světě a zároveň již nyní vstupujeme do nebeské slávy. V nebi budeme Boha společně s celou církví navěky oslavovat a chválit. V tomto smyslu je nebeská liturgie věčně trvajícím mší svatou.

Mantinely výsměchu

Bez ochrany církve a pevných jistot víry však hrozí nebezpečí svévolného výkladu Pisma. Velké hereze v dějinách církve jsou svědectvím o tom, jak snadno může člověk zbloudit, pokud čte Písmo odděleně od církve a od ochranných mantinelů pravověří. Protože se však Bible zrodila v lůně církve pod jejím bdělým dohledem, právě církev zůstává posledním a rozhodujícím vykladačem pravého smyslu Božího zjevení.

Ačkoli se i nadále setkáváme s mnoha tajemstvími víry, která vymezují hranice našeho poznání, máme zároveň mnoho příležitostí stále hlouběji chápat lidskou existenci – a to nad rámec cynismu ateistických komiků. Bůh nás vysvobozuje ze zoufalství. Ve světle Kristova zmrtvýchvstání je jen obtížné vysmívat se jeho něžným slovům, která odpouštějí hříchy a zaslubují věčný život.

Církev ukazuje přátelům i odpůrcům stejným směrem – ke svému nezastupitelnému poslání, jímž je přivádět lidi ke Kristu. Ježíš Kristus je živým ztělesněním celého Božího spásného zjevení: „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu...“ (Žd 1,1–5)

*P. Jerry Pokorsky
Catholic Culture
přeložil Pavel Štíčka*

*Fr. Jerry Pokorsky
zakladatel organizací CREDO
a Adoremus*

PROČ NA PĚNĚ V PŮLLITRU PIVA ZÁLEŽÍ

Čepovat pivo bez pěny je tak trochu tragédie, podobně jako když někomu podáte espresso bez cremy. Nicméně, ne každý chápe, proč na pěně tolik záleží.

Mnozí konzumenti piva dokonce vidí v pěně nepřítel – cynický trik výčepníků, kteří je tím šidí o správné množství nápoje. Přesto je tato nadýchaná, na bílkoviny bohatá spleť bublinek nedoceněnou hrdinkou pivovarnického světa a produktem křesťanské civilizace.

Dobrá pěna je složitá koruna z bublinek, která má svůj účel. Stabilní, krémová čepice je nejjasnější známkou vysoké kvality. Svědčí o tom, že sycení oxidem uhličitým je přesné, sklenice jsou bez poskvrny, proces vaření byl vyvážený a výčepní si dává na svém řemesle záležet.

Pěna zákazníkovi množství piva neubírá, ale naopak dotváří celkový zážitek. Určuje, jak nos vnímá aroma, utváří chuťový vjem a statečně se obětuje, aby ochránila pivo před ztrátou vzácných aromatických chmelových tónů v důsledku odpařování a rychlého působení kyslíku, který tlumí chuť. V zemích, jako je Česká republika, se s pěnou zachází s téměř náboženskou úctou – jako se symbolem čerstvosti a hlubokého respektu k nápoji samotnému.

Věda o pěně

Pěna je výsledkem křehké rovnováhy mezi chemií a fyzikou. Skutečně stabilní pěnová čepice se vyznačuje drobnými, rovnoměrnými bublinkami a vysokou pružností, díky níž se nerozpadá příliš rychle. Pivovarníci měří tuto odolnost pomocí testu stability pěny, při kterém sledují, jak dlouho trvá, než se pěna podá gravitaci.

Pro toho, kdo drží půllitr v ruce, by se tato věda měla proměnit v čisté potěšení smyslů. Stabilní pěna zadržuje jemné aroma, zjemňuje ostrý říz sycení piva a na patře vytváří hedvábnou konzistenci. Bez ní se pivo může rychle proměnit v bezduché, zvětralé zklamání.

Největšími nepřáteli této křehké rovnováhy jsou překvapivě zcela všední věci: kapka mastnoty, zbytky čistícího

prostředku, nebo dokonce šmouha od rtěnky na okraji sklenice. Tito skrytí nepřátelé narušují stabilizační vrstvu kolem bublinek, což vede k tomu, že pěna rychle a se zasyčením zmizí.

Příběh dvou pěn: mokrá versus suchá

Nic ve stvořeném světě není stejné, a to platí i pro pěnu. Obsah vlhkosti v pěně určuje kvalitu vašeho zážitku z nápoje.

Krása mokré pěny: Mokrý pěna je hustá, pozoruhodně krémová a pije se s naprostou lehkostí. Je plná mikroskopických bublinek a nepůsobí jako suchá čepice neforemně usazená na povrchu piva, ale spíše jako polštářovité prodloužení piva samotného. Správně načepovaná mokrá pěna – často pomocí tradičních kohoutků s otočnou pákou – zjemňuje sycení, zachovává aroma a obaluje jazyk zaoblenou texturou, jež skýtá opravdový požitek.

Drsná realita suché pěny: Naopak suchá pěna je známkou selhání struktury. Je vzdušná, křehká a tvoří se z velkých, nestabilních bublin; obvykle vzniká, když se pivo nalévá příliš prudce nebo je nadměrně sycené. Suchá pěna se rychle rozpadá, neposkytuje pivu pod sebou žádnou ochranu a nenabízí přívětivé seznámení s nápojem. Na patře chutná drsně a hořce, zcela odděleně od tekutiny, kterou chcete skutečně ochutnat.

Umění čepovat a výběr nádoby

Obyčejná sklenice slouží jako plátno, na němž je toto tekuté mistrovské dílo namalováno. Mikroskopické škrábance nebo i ta nejnepatrnější stopa po nevypláchnutém mycím prostředku mohou dokonale vyvinutou pěnu okamžitě zničit. Důležitá je také teplota. Zatímco vychlazená sklenice pomáhá pěně stabilizovat, namražená sklenice vytváří ledové krystalky, které vyvolávají nadměrné pění a tlumí aroma piva.

V konečném důsledku je vytvoření dokonalé pěny projevem pohostinnosti, která je plodem křesťanské civilizace. Je to znak křesťanské dokonalosti, která se vyznačuje snahou o znamenitost, zejména v tom, co má potěšit bližního. Mnoho evropských hospod považuje čepování piva za posvátné řemeslo. Výčepní manipulují s průtokem, hustotou a uvolňováním oxidu uhličitého, aby vytvořili onu dokonalou, krémovou mokrou pěnu. Mnohá piva se záměrně vaří z měkké vody, speciálního druhu chmele a procházejí dlouhým procesem zrání za studena, aby se zajistilo, že se budou krásně čepovat.

Nechte se unést pěnou

Pěna není jen povrchním doplňkem; je to úchvatné spojení, v němž se v jedné sklenici prolínají plody křesťanské civilizace, jako je dynamika tekutin a lidská pohostinnost. Pochopení jemné souhry mezi bílkovinami, oxidem uhličitým a technikami čepování promění obyčejný nápoj v požitek pro smysly.

Až vám příště výčepní podá půllitr s bohatou pěnou, nevzdychajte nad „ztracenou“ tekutinou. Udělejte si chvilku a obdivujte strukturu bublinek. Nechte se unést vůní, kterou uvolňují, a vychutnejte si hedvábnou konzistenci, která lahodí vašim chuťovým pohárkům. Skvělé pivo vyžaduje skvělou pěnu a milovníci piva si nic menšího nezaslouží.

Gary Isbell, publicista
The American TFP
přeložil Pavel Štíčka

SLOVO JE ZROZEN Z LÁSKY

Začínáme ve Vídni. Městě valčíku a kávy. Zdejší sociálka se rozhodla zachránit traumatizovanou dvanáctiletou dívku. Jak? Vyšle pro ni muže s tetovaným pentagramem a přišroubovanými černými rohy. Dítě v panice skočí z okna a zlomí si nohu. Liberální strana Neos však hlásí, že vše proběhlo dle předpisů. Diverzita je přece priorita, a když vám pro dítě přijede satanista, je to jen důkaz otevřenosti. O kousek dál v Německu si progresivní utopii užívají jinak: téměř deset tisíc islamistů připravených k násilí a čerstvý útok pana Abdula na berlínský Pochod rovnosti jen dokazují, že multikulturalismus skvěle funguje. A ve Skotsku vyhodili katolickou učitelku. Její hřích? Během hodiny se žákům přiznala, že je *pro-life*. Vlastní morální názor je dnes horší než útok mačetou. Bezpečné prostory jsou zkrátka jen pro ty, kdo nemají názor.

Ani u nás nemusíme hledat daleko pro absurdní divadlo. Mladí lidovci, jak si všimla Apolena Rychlíková, si právě dělají „tlustou čáru“ za morálními politickými postoji. Zjistili, že obhajoba tradiční rodiny je nuda, a nově nás chtějí spasit ekonomickou kompetencí a cenou garsonky v Brně. Někteří členové rovnou sdílí, že pravidelně posilují svou účastí Prague Pride. Zatímco mladá generace KDU-ČSL se snaží zalíbit sekulárnímu světu tím, že se zřiká vlastní identity, naše církevní hierarchie se mu snaží zalíbit tím, že se zřiká vlastní tradice a obohacující pestrosti, kterou jí leckteří dramaturgové barevných průvodů mohou závidět. Polská redakce *pch24.pl* si všimla, že pan biskup Tomáš Holub vysvětluje, že tradiční mše je zastaralá ekleziologie. Synodální církev prý potřebuje synodální liturgii, jinak budeme budít

Foto: Lukáš Malotín / Člověk a Víra

nedůvěru. Polští žurnalisté citují slova pana biskupa o tom, že účast na tradiční liturgii „způsobuje rozpory“, vede k podezření vůči reformě a má za následek „nedůvěru v církev“. Podle biskupa Holuba je nezbytný „přátelský, ale pevný postoj“ vůči takovým věřícím v podobě „zavedení procesu doprovázení, formace a synodální podpory“. Převýchova se tomu myslím říká.

Ale nezoufejme. Pán, jak víme, umí psát rovné čáry i pomocí křivých tahů. A to víte, že v Peru nová prezidentka Fujimoriiová slibuje ochranu života od početí a veřejně uznává roli Církve? V americkém Steubenville katolická kolej koupila bývalou loži svobodných zednářů. Plán? Vymístit ďábla a udělat z toho svatyni. Když si pomyslíte, že zednáři tam slavili Velkého Architekta a katolíci jim teď berou střechu, aby tam sloužili pravému Bohu, spravedlnost má své kouzlo. A když potřebujete důkaz, že

milost funguje i na sklonku času, vzpomeňte na 98letého amerického veterána z druhé světové, který se v arizonském domově důchodců nechal pokřtít. Nebo na albánského kardinála Simoniho, který se v 97 letech vrátil do komunistického lágru Spač, kde kdysi tajně sloužil mše svaté ve velice improvizovaných podmínkách. Papež mu vzkázal, že žádný řetěz není silnější než svědomí. To je ta pravá naděje. Není to ten laciný optimismus, který slibuje, že svět spasí lidská byrokracie. Je to vědomí, že ať je kulisa konce dějin sebeabsurdnější, vítězství už bylo vybojováno. Naše role není panikařit, ale s úsměvem a klidem v duši dál sloužit Bohu tak, jak jsme k tomu povoláni. Konec dějin se možná koná, ale my víme, kdo má poslední slovo. A to slovo není zrozeno z diverzity, ale z lásky. Té, která dává život za všechny.

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasláním darům. Náklady na přípravu, tisk a distribuci jednoho čísla vycházejí asi na 40 Kč, což za rok činí 960 Kč.

Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze dle § 15 odst. 1 nebo dle § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu uplatnit pro snížení základu daně.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází z církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010.